

den højtærede Landbrugsministers Overvejelse, og saa vidt muligt ønsker jeg ogsaa nu nærmere besvaret, hvilke Betingelser Ministeren mener at maatte stille for, at de nu bestaaende Landbrugsskoler kunne godkendes, saa at de kunne give saadanne Kursus. I øvrigt henstiller jeg, at det maa ske i et saadant Omfang og med en saadan Hensynstagen, til de lokale Forhold, at der kan blive den lettest mulige Adgang for alle Egne i Landet til at søge disse Kursus. Hermed skal jeg i øvrigt anbefale de foreliggende Forslag, som efter min Mening ville faa en heldig Virkning paa vor økonomiske Udvikling, paa Ungdommens Opdragelse og paa Dannelsen blandt Landbefolkningen i det hele taget.

Poul Christensen: Det lader jo til, at der under de Forhandlinger, der have været førte om disse Forslag, har været en sjælden Enighed om det gode Formaal, som tilsigtes. Der er dog en enkelt Mangel ved disse Forslag, i alt Fald efter min Formening. Der er, siden vi vedtog Loven af 12te April 1892, kommet en helt ny Slags Skoler til, som jeg tror at det vilde være baade fornuftigt og formaalstjenligt at inddrage under disse Loves Virkeomraade. Jeg siger her til Husholdningsskoler for unge Piger. Der er en saadan nede i Sorø i den Valgkreds, som jeg har den Ære at repræsentere. Jeg har derved faaet et ikke saa ganske ringe Kendskab i alt Fald til denne Skole, og det er min Opfattelse, at den Gerning, som der øves, kan udmærket godt jævnstilles med den, som øves baade paa Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Jeg tror, at det kan være lige saa vigtigt, at de unge Piger lære økonomisk Husholdning, som at de unge Mænd blive dygtiggjorte til deres Gerning. At der har været Trang til saadanne Skoler, vise Kendsgerningerne. Der nede have f. Eks. allerede i et Par Maaneders Tid alle Pladser været optagne for Sommeren, og Indmeldelserne til næste Vinter ere allerede i fuld Gang. Der er imidlertid den Hage ved disse Skoler, at Opholdet paa dem er lovlig dyrt, ja, endogsaa meget for dyrt for ubemidlede. Et saadant Ophold, der strækker sig over 5 Maanedes, koster mindst et Par hundrede Kroner. Det er derfor givet, at saadanne Skoler i nogen Grad maa være netop det, som dette Ting er imod: en Slags Klasse-skoler. Et Par hundrede Kroner er det jo ikke givet ret mange uden for de særlig velstaaende Kredse, at kunne ofre paa, at Døtre faa et saadant Kursus. Da man

er saa meget imod Klasseskoler, vil jeg henstille til det høje Ting og den højtærede Minister, om det ikke var muligt ogsaa at komme disse Skoler til Hjælp, saaledes at de unge Piger kunne blive jævnstillede med de unge Mænd her i Landet, naar de ville paa en Skole. Jeg gentager, at jeg tror, at det er lige saa nødvendigt, at de unge Piger lære økonomisk Husholdning, som at de unge Mænd blive dygtiggjorte til deres Gerning. Jeg tror, at det er en Samfundssag, som det allerede er paa Tide at tage op, og som det vilde være fornuftigt af os ikke at skyde fra os.

Maa jeg i Anledning af den Forhandling, der har fundet Sted her i de sidste Dage om disse Love, tilføje, at jeg, selv om Forslaget ikke havde været ganske som det er, ikke deler den stærke Frygt, der fra adskillige Medlemmers Side er kommen frem for, at de ny Landbrugsskoler skulde blive Klasseskoler. Jeg vilde ingen Ulykke se i, om der virkelig var et Par udmærkede Husmandsskoler her i Landet. Der er jo Skoler, hvor andre Lag, Klasser eller Delé af Befolkningen, hvis Virksomhed indskrænker sig til et begrænset Omraade, søge hen, og jeg kan ikke erkende, at det skulde være nogen særlig Ulykke, om der skulde findes et Par Skoler her i Landet, der særlig bar Præg af at være Husmandsskoler. Vi have jo faaet en Landarbejderlov — jeg maa maaske i Parentes bemærke, at jeg anser den for en af de bedste Love, vi i de senere Aar have vedtaget paa den danske Rigsdag — hvor efter nogenlunde ubemidlede Landarbejdere kunne komme i Besiddelse af Jord. Jeg tror, at det vilde være et heldigt Skridt i den samme Retning, naar vi nu vilde gøre noget for at dygtiggøre de unge Mænd, som ville uddanne sig som vordende Husmænd. Den Bestemmelse i § 5, at de, der søge disse to Skoler, ikke skulle være i Besiddelse af særligt Modenhedsbevis, er jeg i hvert Fald for mit Vedkommende meget taknemmelig for i Modsætning til adskillige andre ærede Medlemmer, der have haft Ordet. Jeg vilde for mit Vedkommende betragte det som det bedste Modenhedsbevis for en ung Karl, der søgte til en saadan Skole, om han i nogle og 20-Aars Alderen havde sammensparet sig de faa hundrede Kroner, som Loven om Jord til Landarbejdere forudsætter. Forleden Dag var der hos mig en ung Karl paa 25—26 Aar, som vilde besøge en Højskole og have Understøttelse dertil. Han havde været meget økonomisk og havde